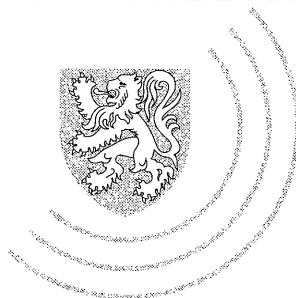

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

17 oktober 1996

ONTWERP VAN DECREET

**tot regeling van het recht op minimum levering
van elektriciteit, gas en water**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Armoede, zijnde het feit dat mensen in een samenleving niet over de nodige middelen beschikken om te overleven, is een fenomeen dat zich nog steeds gedeeltelijk in de taboesfeer bevindt.

In onze verzorgingsstaat willen we de problematiek van de armoede wel eens proberen weg te stoppen, opdat de barsten in onze verzorgingsstaat niet zouden worden aangetoond.

Toch kunnen en mogen we deze problematiek niet uit de weg gaan : de realiteit is immers dat er steeds meer mensen zijn die een aantal basisvoorzieningen zoals huisvesting en elementaire nutsvoorzieningen (gas, water en elektriciteit) niet meer kunnen betalen.

De energieleveranciers in ons land krijgen steeds meer te maken met slechte betalers. Het gevolg daarvan is dat er ook alsmaar meer afsluitingen van gas, water en elektriciteit plaatsvinden.

Nochtans is het mensonwaardig dat mensen in bepaalde omstandigheden van de ene op de andere dag zonder basisvoorzieningen komen te zitten.

Dit ontwerp van decreet beoogt een minimale levering van zowel elektriciteit, gas als water te waarborgen.

In de andere gewesten zijn er reeds voorgaanden inzake een regeling voor de minimumlevering van elektriciteit. Dit is evenwel niet het geval voor water en gas, voornamelijk omwille van technische redenen.

Om toch een globale regeling te kunnen uitwerken voor de drie sectoren, wordt er in dit decreet voor geopteerd om enkel het basisprincipe van een gewaarborgde minimale levering van elektriciteit, gas en water bij decreet te regelen

Ook de zeer beperkt gehouden mogelijkheid tot afsluiting van de basisvoorziening wordt bij decreet geregeld.

De concrete inhoudsbepaling van het begrip "minimale levering", evenals de uitwerking van de te volgen procedure bij wanbetaling, zal per sector en bij besluit van de Vlaamse regering gebeuren. De voor het uitvoeringsbesluit bevoegde minister zal hierbij de sector maximaal betrekken.

Op basis van de aanbevelingen vanwege het Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas wordt momenteel een minimale levering van 4 ampère voorzien. De wenselijkheid om een minimale levering van 6 ampère te voorzien wordt momenteel door het Controlecomité onderzocht. De 6A kan eventueel in de uitvoeringsbesluiten worden opgenomen.

Rekening houdende met de huidige leefwereld is een gewaarborgde stroomsterkte van 4 ampère echter totaal onvoldoende om in de basisbehoeften van een gezin te voorzien. Daarmee kunnen namelijk ternaauwernood enkele kleine elektrische toestellen gebruikt worden, zoals een koffiezetapparaat of één enkel klein kookplaatje van een fornuis, of een licht strijkijzer of een zeer licht verwarmingstoestel. Met één van deze toestellen kan misschien een beperkte verlichting, een TV-toestel, een radio, een mixer of een broodrooster gecombineerd worden.

Een enkel verwarmingselement van een dagverwarmingstoestel verbruikt meestal al 4,5 ampère ; een ijskast verbruikt 5 ampère. Het is dan ook overduidelijk dat 4 ampère niet meer voldoende is om een enigszins fatsoenlijk maatschappelijk leven te kunnen leiden en dat een uitbreiding van de minimale stroomsterkte naar 6 ampère een absolute noodzaak is. Op die manier kunnen tenminste een aantal toestellen gecombineerd gebruikt worden.

De 6 ampères kan geleverd worden door middel van een beperker. Dit is een aansluitautomaat die het ter beschikking gestelde energievermogen voor de abonnee tot een verminderde waarde beperkt en deze ononderbroken levert.

Eventuele verhogingen van dit minimum in de toekomst, zullen bij besluit van de Vlaamse regering kunnen bepaald worden en in nauwe samenspraak met de sector zelf.

Het besluit van de Vlaamse regering kan, naast de mogelijkheid van de beperker, ook voorzien in de mogelijkheid van het plaatsen van een budgetmeter. Een budgetmeter is een meter die het verbruik van energie maar mogelijk maakt nadat de abonnee zich met een magneetkaart en/of codesleutel toegang verschaft heeft tot het ter beschikking gestelde energievermogen. De budgetmeter is namelijk een interessant alternatief voor de vermogensbeperker, omdat het de abonnee gevoeliger maakt voor budgetbeheer. Nadeel is evenwel dat dezelfde continuïteit van bevoorrading niet gega-

randeerd kan worden, zoals bij de vermogensbeperker wel het geval is.

Op welke wijze een minimale levering van gas kan worden verzorgd, wordt op dit ogenblik technisch nog onderzocht. Het installeren van een beperker blijkt niet aanvaardbaar te zijn vanuit het oogpunt van de veiligheid. Het plaatsen van budgetmeters kan daarentegen wel, maar de apparatuur wordt momenteel nog uitgetest.

De concrete invulling van het begrip minimale levering van elektriciteit, gas en water, evenals de te volgen procedure bij wanbetaling zal, in nauwe samenspraak met de betrokken sector, bij uitvoeringsbesluit bepaald worden.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel houdt een verwijzing in naar de artikelen 38 en 39 van de Grondwet die de bevoegdheidsverdeling- en regeling omschrijven van de gemeenschaps- respectievelijk gewestelijke organen.

Artikel 2

Dit artikel omschrijft in het kort enkele begrippen die in de daaropvolgende artikelen telkens terugkomen.

Artikel 3

Dit artikel waarborgt aan iedereen, zonder uitzondering, een minimale levering van elektriciteit, gas en water, met de bedoeling de kwaliteit van het leven enigszins te waarborgen.

De bepaling slaat op de abonnee als persoon, maar ook op het gezin van de abonnee, omdat het gezin uiteindelijk het grootste slachtoffer is van een wanbetaling. Vooral kinderen en opgroeiende jongeren moeten de mogelijkheid krijgen om zich in de best mogelijke omstandigheden te kunnen ontplooien.

Bedoeling is een basisvoorziening aan water, gas en elektriciteit te waarborgen, zodat een gezin, vol-

gens de huidige levensstandaard, op een menswaardige manier kan leven.

Het decreet voorziet verder dat de Vlaamse regering, in nauwe samenwerking met de betrokken sector, zal bepalen op welke manier het algemeen principe van de minimale levering concreet wordt ingevuld.

Zo kan voor elektriciteit bijvoorbeeld zowel met een stroombeperker als met een budgetmeter gewerkt worden. Om te bepalen welke apparatuur moet geïnstalleerd worden om het beoogde doel, namelijk de minimale levering van elektriciteit, te bereiken, is minstens het advies van het Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas vereist.

Voor de gassector, zal misschien blijken dat een beperker niet mogelijk is, wegens gevaar voor de veiligheid, maar dat een budgetmeter hier wel aangewezen is. Ook hier dient minstens het advies van het Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas gevraagd te worden.

Voor de watersector is de vraag dezelfde : namelijk op welke wijze en welke apparatuur kan aangewend worden om een minimale levering van water te bekomen. Hier moet het advies van het Vlaams Wateroverleg en de afzonderlijke watermaatschappijen gevraagd worden.

Een minimale levering van leidingswater tenslotte, kan volgens de sector eventueel gebeuren door de installatie van een debietbeperker. Deze mogelijkheid en andere worden momenteel technisch nog onderzocht.

Ook voor de sector water geldt m.a.w. dat de inhoud van de minimale levering voor water, evenals de procedure bij wanbetaling, in nauwe samenspraak met de betrokken sector en bij besluit van de Vlaamse regering zal bepaald worden.

De sectoren zullen m.a.w. steeds maximaal betrokken worden bij de uitwerking van de in het decreet vooropgestelde basisprincipes.

Tevens zal bij besluit van de Vlaamse regering bepaald worden op welke wijze een periodieke evaluatie mogelijk zal zijn. Telkens wanneer de levensstandaard en de sociaal-economische omstandigheden dermate veranderd zijn dat een aanpassing van de vastgestelde minimale leveringen aangewezen is, moet de betrokken sector de Vlaamse regering kunnen adviseren om de bestaande regeling aan te passen.

Het begrip minimale levering wordt per sector bepaald in een besluit van de Vlaamse regering. Voor elektriciteit wordt gevraagd vanuit de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie van 30 november 1995 de invulling van het begrip "minimale levering" van elektriciteit te bepalen op 6 ampère. De reden waarom dit gevraagd wordt voor elektriciteit, heeft te maken met het feit dat men in de sector elektriciteit al veel verder is met de invulling van het begrip "minimale levering" dan in de andere sectoren.

Bovendien is een optrekking van de minimale levering van elektriciteit van 4 ampère naar 6 ampère dringend noodzakelijk, zoals reeds uiteengezet. De verwezenlijking van een regeling voor elektriciteit en gas werd tevens uitdrukkelijk gevraagd op de recentste Interministeriële Conferenties Sociale Integratie. En zelfs 6 ampère is maar net voldoende om een aantal basisvoorzieningen te waarborgen. Het is hoe dan ook een gevoelige achteruitgang van de levenskwaliteit. Deze minimale levering van 6 ampère zou best bij uitvoeringsbesluit ononderbroken moeten gewaarborgd worden.

De garantie van een minimale levering van elektriciteit, gas en water geldt uiteraard niet voor professioneel gebruik. De bedoeling is enkel het verbruik dat noodzakelijk is om als persoon of als gezin te overleven, te voorzien. De regeling geldt evenmin voor tweede verblijfplaatsen, voor gemeenschappelijke delen in appartementsgebouwen en voor leegstaande gebouwen, hetgeen evident is.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse regering de procedure bij wanbetaling zal vaststellen. Hierbij zal de sector opnieuw nauw betrokken worden.

Het decreet bepaalt alleen welke elementen de procedure minstens moet bevatten, nl. het versturen van een herinneringsbrief en een ingebrekestelling, het voorstellen van een afbetalingsplan door de distributeur, de manier waarop de minimale levering van water, gas en elektriciteit verzekerd wordt en de regeling van de sociale begeleiding door het OCMW.

Artikel 5

Dit artikel bepaalt dat de distributeur in principe niet kan overgaan tot afsluiting van de bij dit

decreet voorziene minimale levering van water, gas en elektriciteit. Op dit principe zijn evenwel twee uitzonderingen : vooreerst bij een onmiddellijke bedreiging voor de veiligheid, zolang deze toestand duurt, vervolgens indien er klaarblijkelijke onwil of fraude in hoofde van de abonnee vastgesteld wordt, overeenkomstig het gemotiveerd advies van de lokale commissie.

Het gaat immers niet op dat mensen die hun rekeningen wel kunnen betalen, maar hun geld aan andere dingen uitgeven, van deze regeling zouden kunnen profiteren.

De klaarblijkelijke onwil of fraude in hoofde van de abonnee wordt vastgesteld door een lokale adviescommissie. Op basis daarvan adviseert de lokale adviescommissie over het al dan niet afsluiten. Indien het advies van de commissie toch nog tot betwisting aanleiding geeft, kunnen de partijen zich alsnog naar de bevoegde rechtbank wenden om aldaar een uitspraak over de afsluiting te bekomen.

De bedoeling van de lokale adviescommissie is een filter te vormen zodat het grootste aandeel van de betwistingen over afsluitingen aan de hand van een rustig gesprek met alle betrokkenen en met gezond verstand wordt opgelost.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt dat in iedere gemeente een lokale adviescommissie wordt ingesteld die, binnen de 14 kalenderdagen na de ontvangst van het voorstel tot afsluiting, een overeenkomstig gemotiveerd advies uitbrengt over een voorstel van de distributeur tot afsluiting.

Zoals hiervoor reeds gezegd, onderzoekt deze commissie of er klaarblijkelijke onwil of fraude is in hoofde van de abonnee. Indien dit het geval is, kan de distributeur overgaan tot afsluiting.

Het advies van de lokale adviescommissie is evenwel niet bindend. Indien een partij (hetzij de distributeur, hetzij de abonnee) niet akkoord gaat met het advies van de commissie, kan hij/zij de zaak bij de bevoegde rechtbank aanhangig maken, die een uitspraak zal doen over de voorgenomen afsluiting, op basis van de vaststelling van klaarblijkelijke onwil of fraude van de abonnee.

Indien er een afsluiting is geweest om veiligheidsredenen, kan de abonnee zich tot de lokale advies-

commissie wenden voor heraansluiting, indien aan de onveiligheidstoestand verholpen is. Indien de adviescommissie geen advies uitbrengt binnen de gestelde termijn, wordt het advies geacht positief te zijn ten aanzien van het verzoek tot heraansluiting van de abonnee.

Het is de Vlaamse regering die de samenstelling van de lokale adviescommissie en de te volgen procedure zal bepalen. Qua samenstelling lijkt het logisch te zijn dat in die adviescommissie vertegenwoordigers van de distributeur evenals van het OCMW zullen zetelen. De procedure dient uiteraard tegensprekelijk te zijn. De abonnee dient in elk geval gehoord te worden.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

*De Vlaamse minister van
Onderwijs en Ambtenarenzaken,*

Luc VAN DEN BOSSCHE

*De Vlaamse minister van Leefmilieu en
Tewerkstelling,*

Theo KELCHTERMANS

*De Vlaamse minister van Financiën, Begroting
en Gezondheidsbeleid,*

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden,
Stedelijk Beleid en Huisvesting,*

Leo PEETERS

*Voor de Vlaamse minister van Openbare Werken,
Vervoer en Ruimtelijke Ordening,*

Eddy BALDEWIJNS

*De Vlaamse minister van
Onderwijs en Ambtenarenzaken,*

Luc VANDENBOSSCHE

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

*De Vlaamse minister van Economie, KMO,
Landbouw en Media,*

Eric VAN ROMPUY

*De Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden
en Gelijke Kansenbeleid,*

Anne VAN ASBROECK

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de leden van de Vlaamse regering,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder

1° abonnee : elke natuurlijke persoon die bij een distributeur van elektriciteit, gas en/of water aangesloten is om te voorzien in zijn behoeften of die van zijn gezin ;

2° distributeur : het gemeentelijk bedrijf of de intercommunale maatschappij die elektriciteit, gas en/of water levert aan de abonnee.

Artikel 3

Elke abonnee heeft recht op een minimale en ononderbroken levering van elektriciteit, gas en water voor huishoudelijk gebruik om, volgens de geldende levensstandaard, menswaardig te kunnen leven.

De Vlaamse regering bepaalt per sector, na advies van de betreffende sector, de minimaal te leveren elektriciteit, gas en water en stelt de nadere regels vast om deze minimale levering aan te passen aan de geldende levensstandaard.

De abonnee heeft geen recht op een minimale levering van elektriciteit, gas en water in de volgende gevallen :

1° voor verbruik voor beroepsdoeleinden ;

2° voor verbruik voor gemeenschappelijke delen van appartementsgebouwen ;

3° voor verbruik in tweede verblijfplaatsen ;

4° voor aansluitingen in leegstaande panden.

Artikel 4

De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de sectoren, de procedure die de distributeur moet volgen bij wanbetaling van de abonnee.

De procedure omvat minstens de volgende elementen :

- 1° de versturing van een herinneringsbrief en een ingebrekestelling ;
- 2° een voorstel tot afbetalingsplan door de distributeur ;
- 3° de regeling voor een sociale begeleiding door het OCMW ;
- 4° de wijze waarop de minimale levering van elektriciteit, gas en water wordt verzekerd.

Artikel 5

De distributeur kan de toevoer van de in artikel 3 bepaalde minimale levering van elektriciteit, gas of water enkel afsluiten in de volgende gevallen :

- 1° bij een onmiddellijke bedreiging voor de veiligheid, zolang deze toestand duurt ;
- 2° bij klaarblijkelijke onwil of fraude van de abonnee, na een overeenkomstig gemotiveerd advies van de lokale adviescommissie, bedoeld in artikel 6.

Artikel 6

Er wordt een lokale adviescommissie opgericht, waarvan de samenstelling en procedure door de Vlaamse regering wordt bepaald.

De lokale adviescommissie brengt binnen veertien kalenderdagen na ontvangst van het verzoek en na een contradictoir onderzoek, een gemotiveerd advies uit over, naargelang van het geval :

- 1° het verzoek van een distributeur om de toevoer van de minimale levering van elektriciteit, gas of water af te sluiten wegens klaarblijkelijke onwil of fraude van de abonnee ;
- 2° het verzoek tot heraansluiting van een abonnee na een weigering van de distributeur om de abonnee weer aan te sluiten na beëindiging van de toestand als bedoeld in artikel 5.

Bij ontstentenis van een advies binnen de voormelde termijn, wordt het advies betreffende het verzoek van een distributeur, bedoeld in het tweede lid, 1° ; geacht negatief te zijn.

Bij ontstentenis van een advies binnen de voormelde termijn wordt het advies betreffende het verzoek tot heraansluiting van een abonnee, bedoeld in het tweede lid, 2° , geacht positief te zijn.

Het advies betreffende het verzoek tot heraansluiting van een abonnee, bedoeld in het tweede lid, 2°, is dwingend voor de distributeur.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

LUC VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

LUC VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

THEO KELCHTERMANS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

WIVINA DEMEESTER – DE MEYER

*De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Stedelijk Beleid en Huisvesting,*

LEO PEETERS

*De Vlaamse minister van Openbare Werken, Vervoer
en Ruimtelijke Ordening,*

EDDY BALDEWIJNS

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

*De Vlaamse minister van Economie, KMO,
Landbouw en Media,*

Eric VAN ROMPUY

*De Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden
en Gelijke Kansenbeleid,*

Anne VAN ASBROECK

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD
VAN VLAANDEREN

Aan de Heer Leo PEETERS
Vlaams minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en
Huisvesting
Koolstraat 35, 5de en 6de verd.

Ons kenmerk:

1000 BRUSSEL

Uw kenmerk:

Mijnheer de Minister,

Op 9 mei 1996 heeft U de Raad om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet tot regeling van het recht op een minimale levering van elektriciteit, gas en water.

De Raad heeft met betrekking tot de adviesvraag geen consensus bereikt. Derhalve kon geen advies worden geformuleerd. Hierna worden de standpunten van de samengestelde organisaties weergegeven.

I. Het ABVV, het ACV, de ACLVB en het NCMV, hierna vermeld als de organisaties hebben hierna vermeld standpunt ingenomen :

ALGEMEEN

In zijn aanbeveling van 11 oktober 1995 over de aanpak van de armoede in Vlaanderen heeft de SERV o.m. gesteld dat de finaliteit van elk beleid ter bestrijding van de armoede erin moet bestaan de armen te verzekeren van hun waardigheid door hen een volwaardige participatie in de samenleving te waarborgen. Het kunnen beschikken over een goede huisvesting draagt hier ongetwijfeld toe bij.

In het algemeen wensen de organisaties dan ook te verwijzen naar de voorstellen van de SERV, specifiek inzake huisvesting, zoals opgenomen in de hiervoor vermelde aanbeveling. In het bijzonder en in casu onderkennen de organisaties dat het ontbreken van de beschikbaarheid van elektriciteit, gas en water de reeds meestal slechte woonomstandigheden waarin de armste bevolkingsgroepen leven nog verscherpt. Vanuit de bekommernis om te komen tot veralgemeende aanvaardbare woonomstandigheden wordt het opzet van de voorgestelde regeling dan ook onderschreven.

SPECIFIEKE BEMERKINGEN

Draagwijdte

1. Onder impuls van het Controlecomité voor Elektriciteit en Gas heeft zich reeds sedert meer dan tien jaar een samenwerking ontwikkeld tussen de elektriciteitsverdelers en de OCMW met het oog op het voorkomen van energie-onderbrekingen, in het bijzonder bij de meest kansarme groepen.

De maatregelen die in dit kader werden genomen werden systematisch uitgebreid, niet alleen op het vlak van minimale levering maar ook op het vlak van toegepaste tarieven.

De voorgestelde regeling ligt in het verlengde van de bestaande maatregelen, die tegelijkertijd worden veralgemeend :

- Er wordt een algemeen geldende decretale regeling vastgelegd waarin de basisprincipes zijn opgenomen. De minimumbepalingen zullen via uitvoeringsbesluit en in samenwerking met de betrokken sector worden vastgelegd.

Dergelijke regeling verdient de voorkeur ten aanzien van het decretaal vastleggen van de minimale bepalingen. De vastlegging van de minimale leveringen van elektriciteit, gas en water is afhankelijk van het niveau van de levensstandaard van de samenleving en moet als zodanig op een soepele wijze kunnen worden aangepast;

- De gewaarborgde minimale leveringen hebben principieel zowel betrekking op elektriciteit, gas en water.

De voorgestelde regeling beoogt een universeel recht op minimale levering van elektriciteit, gas en water waarbij evenwel een aantal uitzonderingen gelden : veiligheidsredenen, klaarblijkelijke onwil of fraude van de abonnee.

De beoordeling van de uitzonderingsgronden “veiligheidsredenen” en “fraude van de abonnee” laat weinig ruimte voor interpretatie. Het in aanmerking nemen van “klaarblijkelijke onwil van de abonnee” geeft ruimere appreciatie mogelijkheden. Bij de concrete toepassing dient erover gewaakt dat de laatst vermelde uitzonderingsbasis geïnterpreteerd wordt vanuit enerzijds de concrete leefomstandigheden van de betrokkenen en anderzijds de bekommernis om het beoogde algemeen recht maximaal te vrijwaren. Het voorzien van een instantie die zich op onderbouwde en genuanceerde wijze kan uitspreken ingeval van voornemen tot afsluiting van de minimale levering van elektriciteit, gas en water is dan ook essentieel.

Wat de elektriciteitslevering betreft dient de bestaande regeling waarbij deze abonnees die recht hebben op specifieke sociale tarieven gevrijwaard worden van stroomonderbreking, onverkort te blijven gelden.

Met inachtnaam van hiervoor gestelde bemerkingen kunnen de krachtlijnen van de voorgestelde regeling worden onderschreven.

2. De voorgestelde regeling kan in geval van “niet-leidinggebonden” energieverstrekking (stookolie, flessengas, steenkool, ...) uiteraard geen waarborg bieden tot een minimale voorziening. Vanuit het gelijkheidsprincipe ten aanzien van deze categorie personen en de bekommernis voor het voorkomen van armoedesituaties dient desgevallend het OCMW haar opdracht tot het verlenen van materiële hulp in de meest passende vorm op te nemen.

Financiële verantwoordelijkheid

3. De voorziene regeling verplicht de distributeur tot de blijvende levering van de minimale toevoer voor elektriciteit, gas en water - behalve in de gevallen zoals voorzien in het ontwerp-decreet (art. 5) - ongeacht of de abonnee zijn betalingsplicht nakomt.

De voorgestelde regeling bevat geen expliciete toewijzing van de financiële verantwoordelijkheid in geval van definitieve oninbaarheid van de facturen voor de gewaarborgde minimale levering van elektriciteit, gas en water.

De voorgestelde regeling komt overeen met deze die momenteel van toepassing is in de elektriciteitssector en die binnen het Controlegecomité voor de elektriciteit en het gas werd overlegd. Het spreekt voor zich dat bij de daadwerkelijke invoering van de minimale leveringsplicht in de sectoren gas en water en bij aanzienlijke verschuivingen in de financiële repercussie voor de distributeur van de regeling in het algemeen, overleg met de sector is aangewezen.

De lokale adviescommissie

4. De voorgestelde regeling voorziet in de oprichting van lokale adviescommissies.

De rechtszekerheid vereist dat de volledige regeling van de adviescommissie (bevoegdheid, samenstelling, procedure) in het decreet wordt vastgelegd.

Het is aangewezen dat de lokale adviescommissie zijn advies kan uitbrengen m.b.t. een verzoek tot heraansluiting van een abonnee, ook na het beëindigen van een toestand van klaarblijkelijke onwil of fraude van die abonnee. In art. 6, 2^e dient dan ook verwezen naar de toestand bedoeld in art. 5, i.p.v. 5, 1^e.

Uitgaande van de intentie van de voorgestelde regeling, met name het verzekeren van een universeel recht op een minimale levering van basisnutsvoorzieningen, is het voorzien van een adviesinstantie die zich dient uit te spreken vooraleer deze minimale leveringen worden stopgezet, zeer aangewezen.

Vanuit het opzet van de regeling, met name de bescherming van de minstbedeelde bevolkingsgroepen, is het waarborgen van de leveringen bij gebrek aan een uitspraak van de adviescommissie essentieel.

De in het decreet voorziene adviescommissie vertoont kenmerken van zowel een verzoeningscommissie als van een adviserende commissie.

Het opzet van de adviserende commissie dient erin te bestaan op neutrale, afstandelijke wijze te oordelen of de in het decreet voorziene omstandigheden tot afsluiten van de minimale leveringen zijn vervuld.

De adviescommissie moet er kunnen toe komen om binnen welbepaalde termijnen een gemotiveerd advies te verstrekken over de aangelegenheden bedoeld in art. 6 van het voorontwerp van decreet.

Vanuit de bekommernis om de neutraliteit en de werkzaamheid van de adviescommissie te verzekeren kan de vraag worden gesteld of de voorgestelde regeling, met name voorzien in lokale adviesstructuren, hiertoe het meest aangewezen is.

Zowel de samenstelling van als het bestuurlijk niveau waarop de adviescommissie wordt georganiseerd kunnen bepalend zijn voor de effectiviteit ervan.

- a) De beoogde samenstelling, zijnde vertegenwoordigers van de plaatselijke distributeur en het OCMW, kan ertoe leiden dat de goede werking van de adviescommissie wordt gehypothecerd. Zowel de distributeur als het OCMW zijn in de adviescommissie immers tegelijkertijd rechter en partij, bovendien met tegengestelde belangen.
- b) De vraag kan gesteld worden, gezien de mogelijks beperkte activiteit van de adviescommissie, of het gemeentelijk niveau het meest aangewezen is om deze te organiseren. Een gebrek aan continuïteit in zijn werking kan de werkzaamheid van de adviescommissie nadelig beïnvloeden.

Om de mogelijks belemmerende factoren voor de werkzaamheid en neutraliteit van de adviescommissie af te zwakken kan een aangepaste structuur op een bovenlokaal niveau (bv. het provinciaal niveau) nuttig onderzocht worden. Qua samenstelling kan dergelijke commissie bestaan uit vertegenwoordigers van Interregies en Intermixt, van de Vereniging van Steden en Gemeenten, van het middenveld en van de armenorganisaties. Een magistraat kan de commissie voorzitten.

De bovenlokale commissie zal zich uitspreken na de betrokkenen te hebben gehoord. De voorgestelde termijnen dienen zodanig te worden aangepast dat een daadwerkelijke uitspraak mogelijk wordt. Een niet-unaniem advies moet worden gelijkgesteld met een situatie van afwezigheid van advies.

II. Het VEV heeft het hierna vermeld standpunt ingenomen :

Het VEV onderschrijft het principe dat de finaliteit van een beleid ter bestrijding van de armoede erin moet bestaan de armen te verzekeren van hun waardigheid door hen een volwaardige participatie in de samenleving te waarborgen. Een goede huisvesting draagt hiertoe bij.

De levering van een minimale hoeveelheid gas, elektriciteit en water is een maatregel die kan bijdragen tot een betere huisvesting en kan bijgevolg als uitgangspunt worden onderschreven mits bij de uitwerking volgende basiselementen gerespecteerd worden, namelijk :

- selectiviteit in de afbakening van de doelgroep;
- responsabilisering van de gebruiker;
- budgettaire compensatie binnen het budget voor armoedebestrijding.

Effectiviteit

De effectiviteit van de minimale levering van elektriciteit, gas en water zal slechts gegarandeerd zijn indien duidelijk de doelgroep wordt beperkt en deze duidelijk wordt afgebakend aan de hand van objectieve en rechtvaardige criteria.

Eens de doelgroep en haar typologie bepaald zijn, moet een maatregel worden uitgewerkt die optimaal, maar wel rekening houdend met de realiteit en de budgettaire kostprijs, in kan spelen op de echte behoefte.

Een algemene, niet selectieve maatregel, sluit niet aan op deze doelstelling vermits deze maatregel aan effectiviteit mist door

- de algemeenheid van de maatregel;
- een inefficiënte spreiding van de begunstigende regeling t.a.v. een te grote groep mensen, zonder behoeftetoets;
- het haaks staan op de feitelijke situatie waarbij problemen in betaling van de nutsvoorzieningen zeer vaak gekoppeld zijn aan een globale complexe sociale problematiek waarin de betrokkene zich bevindt en waartegenover een integraal beleid moet geplaatst worden. De spilfunctie van het OCMW is hierin essentieel.

Het invoeren van een universeel recht draagt dus niet bij tot de vervulling van de behoeften van de echt kansarmen.

Een universeel recht gaat daarenboven voorbij aan de principiële verantwoordelijkheid van elke burger, die niet door de overheid kan of moet worden overgenomen.

Een efficiënt beleid vereist aldus een duidelijke afbakening van de beoogde doelgroep waaraan specifieke beleidsaandacht dient gegeven te worden.

Maatregelen die beogen om een antwoord te bieden aan het gebrek aan solvabiliteit dienen derhalve te vertrekken vanuit de middelentoets.

Kostprijs van de minimale levering van elektriciteit, gas en water

Een belangrijk element in de beoordeling vormt evenwel het voorafgaandelijk inzicht in de budgettaire impact van de voorziene maatregelen. De raming van de kostprijs evenals het bepalen wie deze kostprijs uiteindelijk zal dragen, dienen te gebeuren voorafgaandelijk aan het implementeren van de maatregel.

De maatregel moet in elk geval betaalbaar zijn en blijven, ook op langere termijn.

De berekening van de financieringslast evenals de raming van de toekomstige financieringslast kan enkel gebeuren indien met uitgaat van een welbepaalde doelgroep van de bevolking.

Ook vanuit het financieringsstandpunt wordt aldus een algemene en universele maatregel verworpen.

Indien de overheid, bij haar armoedebestrijdingsbeleid, een minimale levering als maatregel wil invoeren, dient zij,

- binnen de beschikbare budgettaire ruimte en met compensatie binnen het budget voor armoedebestrijding, de middelen hiervoor ter beschikking te stellen;
- de noodzakelijke instrumenten aan te reiken die toelaten om de beoogde doelgroep effectief te kunnen detecteren en vervolgens adequaat te begeleiden (cf. contacten door een rol van het OCMW);
- ook de responsabilisering van de gebruiker als principieel uitgangspunt te hanteren.

In de globale uitwerking van de procedure en regeling en het uiteindelijke werkingsmodel, dient de betrokken sector nauw ingeschakeld te worden.

Een preventief beleid

Gelet op de sociale problematiek waarin de betrokken doelgroep vaak verkeert, dienen juridische procedures in de mate van het mogelijke te worden voorkomen.

Daarom is het voorzien van een voorafgaandelijke adviesprocedure aangewezen.

Deze moet sluitend zijn en de garantie bieden dat er effectief een advies wordt uitgebracht.

Het OCMW is het best geplaatst om, in nauw overleg met de betrokken distributiemaatschappijen, en met adequate kennis van het dossier van de betrokken gebruiker advies uit te brengen over de mogelijkheid van afsluiting.

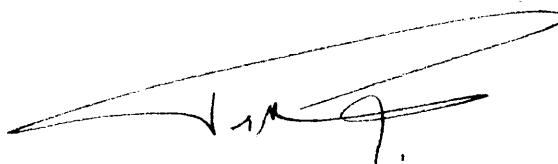
Het OCMW is daarbij optimaal geplaatst om deze adviserende taak te combineren met haar begeleidingsopdracht. Aldus wordt een duidelijke meerwaarde geboden in de effectieve benadering van het armoedeprobleem ten gronde.

Voorliggend ontwerp-decreet voorziet bovendien in de installatie van verschillende lokale adviescommissies. Deze dienen verplicht hun advies uit te brengen. Hiertoe dient de adviestermijn van 14 kalenderdagen te worden aangepast tot een haalbare termijn.

Tenslotte dient het uitblijven van een advies te worden vermeden en mag er niet toe leiden dat de verschuldigdheid van de betaling automatisch valt of de verplichte levering automatisch aan de distributeur wordt opgelegd.

III. Het standpunt van de Belgische Boerenbond wordt U van zodra mogelijk medegedeeld.

Met bijzondere hoogachting,

A handwritten signature in black ink, consisting of a long, sweeping horizontal stroke followed by a smaller, more complex flourish.

Philippe Muyters,
Administrateur-generaal.

Aan Dhr. Leo PEETERS
Vlaams Minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Stedelijk
Beleid en Huisvesting
Koolstraat 35

1000

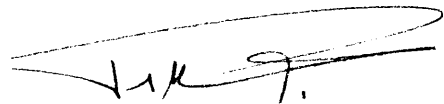
BRUSSEL

Mijnheer de Minister,

Betreft : Voorontwerp van decreet tot regeling van het recht op een minimale levering van elektriciteit, gas en water.

Verwijzend naar onze brief dd. 17.06.96 m.b.t. uw adviesvraag omtrent bovenvermelde aangelegenheid, kan ik U hierbij mededelen dat de BB het Secretariaat van de SERV ervan op de hoogte heeft gesteld zich aan te sluiten bij het standpunt ingenomen door ABVV, ACV, ACLVB en NCMV.

Met de meeste hoogachting,

Philippe MUYTERS.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE.
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 13 september 1996 door de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water", heeft op 18 september 1996 het volgend advies gegeven :

Volgens artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering als volgt :

"Het decreet zou met name operationeel moeten zijn tegen de komende winterperiode, zijnde de periode dat afsluitingen van elektriciteit, gas of water de zwaarste gevolgen hebben. Gelet op de weg die het decreet nog moet afleggen na een definitieve goedkeuring door de Vlaamse regering (commissies, plenaire zittingen, stemming in het Vlaams Parlement), mag er nu geen tijd meer verloren worden".

*

* *

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten bepalen tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

*

* *

1. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe, wat het Vlaamse Gewest betreft, aan "elke natuurlijke persoon die bij een distributeur van

elektriciteit, gas en/of water aangesloten is om te voorzien in zijn behoeften of (in) die van zijn gezin" een "minimale en ononderbroken levering van elektriciteit, gas en water voor huishoudelijk gebruik" te waarborgen, zodat hij, "volgens de geldende levensstandaard, menswaardig ... (kan) leven" (artikelen 1, 2, 1°, en 3, eerste lid, van het ontwerp).

Het bepalen van de minimaal te leveren hoeveelheid elektriciteit, gas en water, evenals het vaststellen van de regels voor het aanpassen van die minimale levering aan de geldende levensstandaard, wordt aan de Vlaamse regering opgedragen (artikel 3, tweede lid). Blijkens de memorie van toelichting bij die bepaling kunnen die door de regering vast te stellen regelingen voorzien in het plaatsen van een stroombeperker (elektriciteit), een budgetmeter (elektriciteit en gas) of een debietbeperker (water) en zullen de betrokken sectoren maximaal worden betrokken bij het tot stand komen van die regelingen.

Aan de Vlaamse regering wordt eveneens de bevoegdheid opgedragen om de "procedure" te bepalen die de distributeur moet volgen bij wanbetaling van de abonnee (artikel 4, eerste lid, van het ontwerp). In het tweede lid van dat artikel 4 wordt nader aangegeven dat die uitvoeringsregeling op zijn minst moet voorzien in "de versturing van een herinneringsbrief en een ingebrekestelling, een voorstel tot afbetalingsplan door de distributeur, de regeling voor een sociale begeleiding door het OCMW en de wijze waarop de minimale levering van elektriciteit, gas en water wordt verzekerd".

Artikel 5 van het ontwerp voorziet in twee uitzonderingen op het principiële verbod om de toevoer van elektriciteit, gas en water af te sluiten.

Artikel 6 ten slotte voorziet in de oprichting van lokale adviescommissies die advies dienen te verstrekken over het verzoek van de distributeur om de toevoer af te sluiten en over het eventuele verzoek tot heraansluiting van de abonnee. De samenstelling van die lokale adviescommissies en de te volgen procedure zullen door de Vlaamse regering worden vastgesteld.

2. Luidens artikel 1 van het ontwerp regelt het ontworpen decreet een gewestaangelegenheid.

2.1. In zijn advies L. 20.111/1/V van 13 december 1990 over een voorontwerp dat geleid heeft tot de ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 11 juli 1991 met betrekking tot het recht op een minimumlevering van elektriciteit, heeft de Raad van State gesteld dat het bedoelde ontwerp, "in zoverre het ... een minimumlevering van elektriciteit voor huishoudelijk gebruik waarborgt, ... «de distributie (betreft) ... van elektriciteit door middel van netten waarvan de nominale spanning lager is dan of gelijk is aan 70.000 volt» in de zin van artikel 6, § 1, VII, eerste lid, a), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988", zodat het Gewest

bevoegd was voor het vaststellen van de ontworpen regeling (1). Ook het Arbitragehof heeft zich in die zin uitgesproken (2).

Naar analogie van die redenering dient het Gewest ook bevoegd te worden geacht wat minimumleveringen van water en gas betreft : krachtens artikel 6, § 1, II, 4°, en VII, eerste lid, b), zijn immers respectievelijk "de watervoorziening" en "de openbare gasdistributie" gewestelijke aangelegenheden.

2.2. In het voornoemde advies L. 20.111/1/V heeft de Raad van State er evenwel op gewezen dat "de bepalingen van het ontwerp die erop gericht zijn de openbare centra voor maatschappelijk welzijn te verplichten een sociaal onderzoek in te stellen, ... de bevoegdheid van het ... Gewest te buiten (gaan)", aangezien "de bevoegdheid met betrekking tot het beleid inzake maatschappelijk welzijn ... door artikel 5, § 1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aan de Gemeenschappen (werd) opgedragen" (3).

Die opmerking geldt mutatis mutandis voor het bepaalde in artikel 4, tweede lid, 3°, van het thans voorliggende ontwerp naar luid waarvan het door de Vlaamse regering vast te stellen uitvoeringsbesluit o.m. een

(1) Parl. St., Br. H. Raad, A-103/1 - 90/91, p. 10.

(2) Arbitragehof, 18 februari 1993, nr. 14/93, overweging B.2.6.

(3) Parl. St., Br. H. Raad, A-103/1 - 90/91, p. 11.

regeling zal moeten bevatten "voor een sociale begeleiding door het OCMW".

3. Zoals blijkt uit de hiervoren sub 1 gegeven uiteenzetting over de strekking van het ontwerp en zoals wordt bevestigd in de memorie van toelichting, hebben de stellers van het ontwerp ervoor geopteerd om in het ontworpen decreet zelf slechts enkele "basisprincipes" op te nemen en de verdere uitwerking van die principes aan de regering over te laten.

In de memorie van toelichting wordt, ter verantwoording van het aanwenden van het procédé van het kaderdecreet, o.m. aangevoerd dat nog oplossingen moeten worden gezocht voor een aantal technische problemen en dat de regeling periodiek zal moeten worden aangepast aan de evolutie van de levensstandaard en de sociaal-economische omstandigheden. Voorts wordt in de memorie van toelichting aangegeven in welke richting de door de regering vast te stellen uitvoeringsmaatregelen zouden moeten gaan. Gelet op die verantwoording en die toelichting doet de ontworpen regeling geen ernstige bezwaren rijzen vanuit het oogpunt van de bevoegdheidsverdeling tussen de decreetgever en de regering.

In dat verband kan wel worden opgemerkt dat het ontwerp, in tegenstelling tot de voornoemde ordonnantie van 11 juli 1991 (artikel 7), geen regeling bevat luidens welke de kosten voor het plaatsen van de vermogensbeperkers, budgetmeters of debietmeters in principe ten laste van de

distributeur vallen. De vraag rijst of het niet wenselijk is dat deze aangelegenheid ook in het ontworpen decreet geregeld zou worden.

4. Ten slotte kan erop worden gewezen dat de ontworpen regeling aan duidelijkheid zou winnen indien in artikel 2 een begripsomschrijving zou worden opgenomen van "gezin" (men vergelijk met artikel 2 van de ordonnantie van 11 juli 1991) en dat in artikel 6 zou moeten worden gepreciseerd dat "in iedere gemeente" een lokale adviescommissie wordt opgericht.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	P. LEMMENS,	staatsraden,
	L. HELLIN,	
	A. ALEN,	assessoren van de
	H. COUSY,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder

- 1° abonnee : elke natuurlijke persoon die bij een distributeur van elektriciteit, gas en/of water aangesloten is om te voorzien in zijn behoeften of die van zijn gezin ;
- 2° gezin : de abonnee en de personen die samen met hem in de betrokken woning hun hoofdverblijf hebben ;
- 3° distributeur : het gemeentelijk bedrijf of de intercommunale maatschappij die elektriciteit, gas en/of water levert aan de abonnee.

Artikel 3

Elke abonnee heeft recht op een minimale en ononderbroken levering van elektriciteit, gas en water voor huishoudelijk gebruik om, volgens de geldende levensstandaard, menswaardig te kunnen leven.

De Vlaamse regering bepaalt per sector, na advies van de betreffende sector, de minimaal te leveren elektriciteit, gas en water en stelt de nadere regels

vast om deze minimale levering aan te passen aan de geldende levensstandaard.

De abonnee heeft geen recht op een minimale levering van elektriciteit, gas en water in de volgende gevallen :

- 1° voor verbruik voor beroepsdoeleinden ;
- 2° voor verbruik voor gemeenschappelijke delen van appartementsgebouwen ;
- 3° voor verbruik in tweede verblijfplaatsen ;
- 4° voor aansluitingen in leegstaande panden.

Artikel 4

De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de sectoren, de procedure die de distributeur moet volgen bij wanbetaling van de abonnee.

De procedure omvat minstens de volgende elementen :

- 1° de versturing van een herinneringsbrief en een ingebrekestelling ;
- 2° een voorstel tot afbetalingsplan door de distributeur ;
- 3° de regeling voor een sociale begeleiding door het OCMW ;
- 4° de wijze waarop de minimale levering van elektriciteit, gas en water wordt verzekerd.

Artikel 5

De distributeur kan de toevoer van de in artikel 3 bepaalde minimale levering van elektriciteit, gas of water enkel afsluiten in de volgende gevallen :

- 1° bij een onmiddellijke bedreiging voor de veiligheid, zolang deze toestand duurt ;
- 2° bij klaarblijkelijke onwil of fraude van de abonnee, na een overeenkomstig gemotiveerd advies van de lokale adviescommissie, bedoeld in artikel 6.

Artikel 6

Er wordt in iedere gemeente een lokale adviescommissie opgericht, waarvan de samenstelling en de procedure door de Vlaamse regering wordt bepaald.

De lokale adviescommissie brengt binnen veertien kalenderdagen na ontvangst van het verzoek en na een contradictoir onderzoek, een gemotiveerd advies uit over, naargelang van het geval :

1° het verzoek van de distributeur om de toevoer van de minimale levering van elektriciteit, gas of water af te sluiten wegens klaarblijkelijke onwil of fraude van de abonnee ;

2° het verzoek tot heraansluiting van de abonnee na een weigering van de distributeur om de abonnee weer aan te sluiten na beëindiging van de toestand als bedoeld in artikel 5.

Bij ontstentenis van een advies binnen de voormelde termijn, wordt het advies betreffende het verzoek van een distributeur, bedoeld in het tweede lid, 1°, geacht negatief te zijn.

Bij ontstentenis van een advies binnen de voormelde termijn wordt het advies betreffende het verzoek tot heraansluiting van een abonnee, bedoeld in het tweede lid, 2°, geacht positief te zijn.

Het advies betreffende het verzoek tot heraansluiting van een abonnee, bedoeld in het tweede lid, 2°, is dwingend voor de distributeur.

Brussel, 1 oktober 1996.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

*De Vlaamse minister van Onderwijs
en Ambtenarenzaken,*

Luc VAN DEN BOSSCHE

*De Vlaamse minister van Leefmilieu
en Tewerkstelling,*

Theo KELCHTERMANS

*De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en
Gezondheidsbeleid,*

Wivina DEMEESTER – DE MEYER

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting,*

Leo PEETERS

*Voor de Vlaamse minister van Openbare Werken,
Vervoer en Ruimtelijke Ordening,*

Eddy BALDEWIJNS

*De Vlaamse minister van Onderwijs en
Ambtenarenzaken,*

Luc VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

*De Vlaamse minister van Economie, KMO,
Landbouw en Media,*

Eric VAN ROMPUY

*De Vlaamse minister van Brusselse
Aangelegenheden en Gelijke Kansenbeleid,*

Anne VAN ASBROECK
